

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de inobedientiæ pœna. ca. 12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

quid petierimus accipiemus ab eo, quoniam mandata eius custodimus, & ea quæ sunt placita coram eo, facimus. Obedientia postremo facit, ut inter amicos & discipulos Christi censeremur, postea tandem cum Christo quæque beati futuri, Vos, inquit, amici mei estis, si feceritis quæ præcipio vobis. Alibi autem ait: Si manseritis in sermone meo, vere discipuli mei eritis. Vis audire matris huius? Quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in cælis est, ipse meus frater & soror & mater est. Ad beatitudinis autem promissionem pertinet, quod in Ieremia clamans ait: Audite vocem meam, & ero vobis deus, & vos eritis mihi populus, & ambulate in via quam mandavi vobis, ut bene sit vobis. Hoc aptius discimus in euangelio dicente salvatore; Si quis sermonem meum servauerit, mortem non videbit in æternum. Et iterum: Oves meæ, inquit, vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me, & ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea. Cavillabitur aliquis et dicet, Deo et Christo obedientibus talia promittuntur, non his qui episcopis vel sibi præfectis parent. Audiat ergo ipsum dominum ad illos quibus ecclesiam commendabat dicentem, Qui vos audit, me audit, & qui vos spernit, me spernit, qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. Deo igitur patri te o monache obedisse existima, cum seniori tuo obedieris, & bonorum quæ hactenus dicta sunt, te compotem fore spera, securitatis, pacis, iustitiæ, longævitatatis, victoriæ, regni, exauditionis, cum Christo amoris, in deo beatitudinis.

De inobedientiæ poena.

Cap. XII.

ET cum tot bona obedientium sint, haud dubium quin totidem mala eorum, qui obedire contemnunt, habeantur. Ex his aliqua nunc breviter perstringenda sunt, quæ diligentius ad obedientiæ opus accingamur, cum cognoverimus quæ acerbè contumacium atque proteruorum inobedientia plectatur. De illis qui

- Gen. 3. mandata dei contempserunt, primi Adam & Eua de paradiso eiekti, laboribus, miserijs, morri subduntur, non solum ipsi, sed etiam omnis eorum posteritas penitus perisset, nisi pro illorum inobedientia Christi saluatoris obediētia satisfecisset. Israelitico populo exitio fue re gentes, quas domino deleri iubente, ipsi per inobediētiā reseruarant, neq; vt iussi fuerunt interfecerant
- Iudic. 2.
1. Reg. 15. Regnum Iudææ a Saule ad aliam transferri domū: quia contra mandatum dñi Agago Amalechitarū regi capto pepcit, mox enim ipso a Palæstinis victo atq; interempto, Dauid dñi iussu rex creatus est. Propheta missus in Bethel vt aduersa denuntiaret domui Hieroboam, & anteq̃ Hierosolymam redisset, ne quid gustaret iussus, comedit & bibit; cumq; iter suū arripuisset, a leone oppressus in via, suffocatur, dicente dño: Qm̃ non obedisti sermoni meo, non infereris in sepulchrū patrū tuorū. Anathemate interdictum fuerat, ne quis Hierichuntem solo æquatā rursus erigeret. Ahiel de Bethel qm̃ id præsumpsit, vna cum liberis repentina morte sublatus est. In Assyrios qui Samaritæ resederant, leonū feritas grassabatur, quia deum Israel contempserant. Idcirco in Isaiā dicitur: Væ qui cōtradicit factori suo, & in euāgelio ipse factor noster ac dominus: Qui spernit me, inquit, & nō recipit ṽba mea, habet qui iudicet eū, hoc est, condemnet, iuxta illud. Linguis suis dolose agebāt, iudica illos deus, & in multis alijs scripturæ locis iudicare positum est, p̃ damnare. Sedechias etiam quem Nabuchodonosor victis Hierosolymis regem constituerat, domino non obediuit, neq; serui eius, neq; populus terræ, & a rege q̃q; defecit. ob hoc Chaldæi capta vrbe, ipsoq; cū suis cōphenso, & ad regem perducto, liberos eius trucidarunt & ipsi oculos eruerunt, atq; catenis vinctum Babylonē vnā cum reliquis omnibus abduxerunt. Tantæ illi calamitati fuit, domini monitis non obedisse. Cæterū non minoris criminis reus est, qui non paret illis, qui a deo destinantur vel constituuntur, vt instruant nos aliquid, ac doceant, siue vt p̃sint nobis atq; imperent. Hi sunt primo angelici de cælo spiritus, deinde p̃tiffices, p̃phetæ,
1. Reg. 31.
3. Reg. 13.
3. reg. 16
4. reg. 17
- Isa. 45.
- Ioha. 12.
- Ierem. 37

De charitate Liber VII 481.

principes, genitores, mariti, & omnes qui vel publico
 vel priuato iure præferuntur atque præstant. Angelis Gen. 19
 non obediuit vxor Loth, cum de Sodomis fugerent, ad
 monita enim ne post se respiceret, respexit, & conuer-
 sa est in statuam salis, non quod ipsa sapiens esset (sal
 enim sapientiam designat) sed quod alijs ad cauendum
 inobedientiæ vitium sapientiam ministraret, suo casu
 omnes deterrendo. Pontifici autem & principi dicto au-
 dientes non fuere illi, quos vlcisci volens dominus ait,
 Separetur omnis multitudo a tabernaculis Choræ, Da Numer. 16
 than & Abiron, quoniam vocati a Moyse & Aaron, re-
 sponderunt, non venimus. Tunc illi viui terræ hiatu
 absorpti sunt. In lege quoque qui noluerit exequi sacer Deute. 17.
 dotis imperiū, morte affici iubetur. Et in euangelio nō Matth. 18
 acquiescens iussis ecclesiæ, pro ethnico habendus est &
 publicano. Apostolis item præcipit dominus, dicens:
 Quicumque non receperit vos, neque audierit sermo- Mat. 10.
 nes vestros, exeuntes foras de domo vel ciuitate, excu-
 tite puluerem de pedibus vestris: Amen dico vobis, to-
 lerabilius erit terræ Sodomorum & Gomorrhæorum
 in die iudicij quam illi ciuitati. Hi quippe qui prædica-
 tiones audierunt, miracula viderunt, religionē recepe-
 runt, si carni magis quam spiritui obsequentes fuerint,
 grauius punientur, quam illi quibus non est prædicatum
 Prophetis etiam vel doctoribus, pbatis ac sanctis, qui
 nos recte atque fideliter instruunt, nolle obedire dam- 3. Reg. 20.
 nabile est. Quendam dum iter ageret, & prophetæ
 iubenti vulnus instigare recusaret, ptinus leonis morfi
 bus pemptū legimus, qd futurū ipse ppheta docuerat d.
 Quia noluisti audire vocē dñi, ecce recedes, & feruti
 et te leo. Ad loam regem & populum Iuda, qd post gen- 2. Par. 24.
 tilium ritum conuersi fuerāt, mittebat dñs pphetas vt
 reuenterentur. Tantū autem absuit vt obedirent. vt eti-
 am ad se missis necem inferrent. Etenim Zachariam Io-
 iadæ sacerdotis filium prophetantem lapidibus i atrio
 templi obruerunt, rege ipso iubente. Sed nō multo post
 maxima pars illorum in plio a Syris prostrata, & rex a
 seruis suis domi interēptus pcrnas dedere. Amasias rex 2. Par. 29.

- Iuda cum obediuit prophetæ, de hostibus triumphauit, cum obedire noluit, victus est. Deinde suorum etiam in sidijs exceptus atque peremptus. Et nos profecto si nostris prophetis, id est, diuini verbi præceptoribus non paruerimus, deo vlciscente perire necesse erit. & isti qui nunc nostræ salutis consultores sunt, in die iudicij erunt accusatores. Cecinimus vobis dicent, & non saltastis, lamentauimus, & non planxistis, neque virtutis exhortationes admittendo, neque post peccatum poenitentiam suscipiendo. Dominis præterea siue præfæctis non iniqua iubenribus obtemperare nolle perniciosum est. Saulis regis filius Ionathas, nescius regij edicti, quo cautum erat, ne quis prius aliquid gustaret, quam cum inimicis confingeretur, de fauo mellis casu reperto comedit, & cum ob hoc regi de euentu belli consulenti dominus non daret responsum, Ionathas morti addicitur, sed quoniam ignoratione excusabatur, populo intercedente liberatus est. Quod si etiam ignoranter peccanti irascitur deus, quanto magis ei qui sciens prudensque delinquit, & præsidum suorum contumaciter spernit imperia? Spernenda tamen sunt, si impia fuerint, sicuti fuere Pharaonis regis, cum obstetricibus imponeret, vt Hebræarum mulierum masculos fetus inter obstetricandum præfocarent, quibus (vt ait scriptura) quoniam regi non paru erunt, benefecit dominus. Cum enim illicita iubentur, tunc deo, non hominibus erit obediendum. Parentibus quoque non in honesta imperantibus obsequium obedientiamque denegare, mortiferum habetur, iubente lege filium contumacem, proteruum, monita patris & matris non audientem, lapidibus obrui. Ad hæc si longitudo vitæ promittitur reuerenti patrem ac matrem, nonne mors manet illum, qui per inobedientiam parentes offendit? Vnde Salomon in Prouerbijis ait. Qui affligit patrem & fugit matrem, ignominiosus erit & infelix. Vxor etiam si mariti iustionibus non indignis renuerit obtemperare, peccabit. Cui a domino est dictum, Sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui. Hoc Paulus Apostolus affirmat ad Corinthios, dicens, Omnis viri caput Christi
- Matt. 22.**
- 1. Reg. 14**
- Exod. 1.**
- Deute. 21.**
- Prou. 19.**
- Gene. 3.**
- 1. Cor. 11.**

stus est, caput autem mulieris vir. Et ad Ephesios: Mu-
 lieres viris subditæ sint sicut domino. Et ad Colof-
 senses: Mulieres, subditæ estote viris, sicut oportet in
 domino. Idem astruit ipse Apostolorum princeps Pe-
 trus: Et mulieres (inquit) subditæ sint viris suis. .1. Pet. 3.
 Certe non aliam ob causam ab Assuero Persarum rege Hester. 1.
 Vasthim repudiatam legimus, nisi quia per internunci-
 os ab illo vocata, venire contempsit. & hoc quidem e-
 git ille sapientum consilium secutus, vt omnes mulieres
 discant deferre honorem viris, & non minus obedi-
 am quam fidem præstare. Quod si omnium de quibus
 locuti sumus, iussioni ac mandatis nos parere atque ob-
 sequi diuina lex iubet, profecto qui illis non obedierit,
 ne deo quidem obedisse conuincetur. Et cum dictum sit
 Si vis ad vitam ingredi, serua mandata, nonne obedi-
 entiam minus seruans ingredietur ad mortem, & vitæ
 expers in interitum corruet sempiternum? Quid est
 enim quod Psalmista in seruore spiritus dominum af- Psal. 118.
 fatur, & ait, Maledicti qui declinant a manda-
 tis tuis. nisi quia a mandato declinantes, cum illis fu-
 turi sint, quibus dicetur, Ite maledicti in ignem æternū
 qui paratus est diabolo & angelis eius? Cumque dicat
 dominus, Obedientiam volo & non sacrificium, quid
 quæso pdest hostias orationesq; offerre, & ei quem lau-
 das, quem deprecaris, cui supplicas, obedire nolle? Iure
 igitur ac merito seruus ille qui cognouit volūtatē do-
 mini sui, & non se præparauit, & non fecit secundū vo-
 luntatem eius, plagis vapulabit multis. Multis, non ad
 numerū refertur, qui infinitus est in inferno, sed ad pla-
 garum grauitatem, qua sola inter se differunt pœnæ dā-
 natorum, vt qui magis peccauit, acrius torqueatur. Nō
 solum igitur pœnis æternis, verum etiam amarissimis
 afficientur & illi, qui cognouerunt, & non obedierunt.
 Porro vt omnia mala q̄ contumacibus, pposita sunt effu-
 giamus, & simul bona consequamur sempiterna, Chri-
 stus dominus vt in omnibus, ita & hac in parte nobis
 imitandus est. Ipse ad patrem, Non sicut ego volo, in-
 quit, sed sicut tu. Et alibi, Sicut mandatum dedit mihi, Matt. 26.
 Iohan. 14

pater sic facio. Christus itaq; dominus noster factus est obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & deus exaltauit illum. Si ergo cum Christo exaltari cupimus in gloria, cum Christo prius proster namur in humilitate, deo ante omnia obediendo, deinde hominibus illis, quorum iussa exequentes domino seruimus. Illorum voluntatem nostræ voluntati semper præferamus.

¶ De patientia calumniæ. Caput XIII.

Profecto si humiles, si obediens fuerimus, erimus etiam in omnibus patientes. Nihil erit quod illius turbare mentem poterit, qui se totum diuinæ subdidit voluntati. Non igitur incongruum erit si nunc de patientiæ virtute verba fecerimus. Patientia est animi quædam constantia, quam nec iniuriæ irritare, nec incommoda queunt frangere. Patientia semper iuncta fortitudini est, ita vt mutua inter se ope connexa, & iniurias quidem submisse ferant, & aduersa alacriter tolerant. Hoc totum autem qualecunque sit, vni nunc concedamus patientiæ, quandoquidem tam hominum iniurias, quam casus aduersos pati dicimur, cū acciderint. Primum igitur vt in omnibus patientiam conseruemus, meminerimus, nullū omnino ea in re malum esse, qua non offenditur animus noster. Quid est autem quo ille offendi queat, præter peccatum? Solum ergo peccatum cauendum nobis erit, quia malum est. Cætera quæcunque contigerint, æquo animo ferenda, quia nec bona, nec mala sunt, sed inter bonum malumq; media, quibus si applicueris virtutem, bona erunt: sin vitium, mala quidem. Veluti aquæ potus cum vinum additur, sapit; cum venenum, interimit. Ita sane aduersis rebus quoties animi patientiam accommodauerimus, non solum non nocebunt, sed etiam proderunt, ita vt materiam nobis suppeditent sperandæ beatitudinis. Apostolica quippe sententia est, per multas tribulationes oportere nos introire in regnum dei. In psalmo quoq;